

Sygn. akt **II Ca** 522/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 listopada 2014 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego Ewa Bazelan (spr.)

Sędziowie: Sędzia Sądu Okręgowego Magdalena Kuczyńska

Sędzia Sądu Okręgowego Grzegorz Grymuza

Protokolant Starszy sekretarz sądowy Jolanta Jaworska

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2014 roku w Lublinie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. J. (1), M. J. (2), S. J. (1)

przeciwko Bankowi (...) Spółce Akcyjnej w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powodów M. J. (2) i S. J. (1) od wyroku Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku z dnia 8 listopada 2013 roku, sygn. akt I C 1553/13

I. zmienia zaskarżony wyrok:

a) w punkcie I. w ten sposób, że pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy -bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z dnia 29 maja 2000 roku wystawiony przez (...) Bank (...) Spółkę Akcyjną w L., zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Lublinie z dnia 31 lipca 2000 roku w sprawie o sygnaturze akt II Co 1465/00, w części przeciwko

S. J. (2) co do kapitału w kwocie 11000 zł (jedenaście tysięcy złotych) oraz odsetek w kwocie 4732 zł 18 gr (cztery tysiące siedemset trzydzieści dwa złote osiemnaście groszy);

b) w punkcie II. w ten sposób, że obniża zasądzoną w nim, tytułem zwrotu kosztów postępowania, solidarnie od powodów M. J. (1), M. J. (2) i S. J. (1) na rzecz pozwanego Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 2434 zł (dwa tysiące czterysta trzydzieści cztery złote) do kwoty 365 zł (trzysta sześćdziesiąt pięć złotych);

c) nakazuje pobrać od pozwanego Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku kwotę 787 zł (siedemset osiemdziesiąt siedem złotych) tytułem części opłaty od pozwu, od której powód był zwolniony oraz kwotę 2040 zł (dwa tysiące czterdzieści złotych) tytułem części pokrytych tymczasowo wydatków;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. nie obciąża powodów kosztami procesu poniesionymi przez pozwanego w

postępowaniu odwoławczym;

IV. nakazuje pobrać od pozwanego Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku kwotę 787 zł (siedemset osiemdziesiąt siedem złotych) tytułem części opłaty od apelacji, od której powodowie byli zwolnieni.

Sygn. akt II Ca 522/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 5 listopada 2010 roku powód S. J. (2) domagał się pozbawienia tytułu wykonawczego - postanowienia Sądu Rejonowego w Lublinie z dnia 31 lipca 2000 roku, sygn. akt II Co 1465/00 Bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 29 maja 2000 roku - wykonalności w całości, z wnioskiem o umorzenie postępowania egzekucyjnego, prowadzonego w sprawie sygn. akt KM 492/10 przez Komornika Sądu Rejonowego w Lublinie.

W odpowiedzi na pozew z 18 kwietnia 2011 roku pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenia kosztów postępowania od powoda na rzecz pozwanego.

Wyrokiem z dnia 8 listopada 2013 roku Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku: oddalił powództwo (pkt I) oraz zasądził solidarnie od powodów M. J. (1), S. J. i M. J. (2) na rzecz pozwanego Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 2.434 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwoty 2.400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy jako podstawę orzeczenia przywołał w jego uzasadnieniu następujące ustalenia i wnioski:

W dniu 17 grudnia 1992 roku została zawarta, pomiędzy Bankiem (...) w Ł. a S. J. (2), umowa o kredyt średnioterminowy - produkcyjny nr (...) w kwocie 110 000 000 zł (przed denominacją). Zgodnie z postanowieniami umowy spłata kredytu nastąpić miała do 28 lutego 1994 roku.

Sąd Rejonowy ustalił, iż w związku z niewywiązaniem się dłużnika z terminu spłaty kredytu, Bank (...) w Ł. skierował w dniu 7 czerwca 1994 roku do Komornika Sądu Rejonowego Rewiru I w L., wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, na podstawie wyciągu z ksiąg Banku (...) w Ł. z dnia 7 czerwca 1994 roku wystawionego przeciwko dłużnikowi, mającego moc prawną tytułu wykonawczego. 10 lipca 1996 roku, na podstawie umowy cesji Bank (...) w Ł. zbył przedmiotową wierzytelność na rzecz (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej. W dniu 13 września 1996 roku postępowanie egzekucyjne, wszczęte wnioskiem z 7 czerwca 1994 roku (o sygn. akt I KM 257/94) zostało umorzone, wskutek czego bieg terminu przedawnienia roszczeń wierzyciela zaczął biec na nowo.

W dniu 31 października 1997 roku dłużnik, S. J. (2) złożył do ówczesnego wierzyciela - (...) Banku (...) - pismo z 26 października 1997 roku, w którym m.in. wniósł o umorzenie przedmiotowego długu. Dłużnik uznał istnienie długu, co spowodowało przerwę biegu przedawnienia należności.

Wedle ustaleń Sądu Rejonowego, (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w L. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) w dniu 29 maja 2000 roku. Tytułowi temu Sąd Rejonowy w Lublinie, postanowieniem z dnia 31 lipca 2000 roku nadał klauzulę wykonalności na rzecz (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L., następnie zaś postanowieniem z 30 maja 2003 roku nadał klauzulę wykonalności na rzecz pozwanego - Banku (...) Spółki Akcyjnej w W., Oddział (...) w L. przeciwko dłużnikowi S. J. (2).

W dniu 14 grudnia 2000 roku wierzyciel, (...) Bank (...) Spółka Akcyjna wystąpił do Komornika Sądowego z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego o nr (...) z dnia 29 maja 2000 roku opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 31 lipca 2000 roku. W postępowaniu egzekucyjnym KM 30/01 prowadzonym przeciwko M. J. (3) wyegzekwowano łączną kwotę 15.067,88 zł. Przedmiotowa suma została

zaliczona przez pozwanego w pierwszej kolejności na pokrycie odsetek, określonych w tytule wykonawczym. Wysokość wyegzekwowanych w postępowaniu KM 30/01 kwot potwierdził Komornik w swoim piśmie, a także zestawieniu sporządzonym przez pozwanego wykazując daty i kwoty poszczególnych wpłat oraz sposób ich zaliczenia na poczet wierzytelności z tytułu niespłaconego kredytu.

Sąd wskazał, iż 28 października 2002 roku wierzyciel Bank (...) Spółka Akcyjna w W. zwrócił się do Sądu Rejonowego, z wnioskiem o wydanie dalszego tytułu wykonawczego, z zaznaczeniem przejścia uprawnień na rzecz (...) S.A. Oddział (...) w L., obejmującego bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z dnia 29 maja 2000 roku, zaopatrzony w klauzulę wykonalności w dniu 31 lipca 2000 roku. W dniu 30 maja 2003 roku Sąd Rejonowy, wydał postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności, w wyniku przejścia uprawnienia, na rzecz pozwanego - Banku (...) Spółki Akcyjnej w W., Oddział w L. bankowemu tytułowi egzekucyjnemu o nr (...), wystawionemu w dniu 29 maja 2000 roku przez (...) Bank (...) Spółkę Akcyjną.

W dniu 5 kwietnia 2004 roku wierzyciel, zwrócił się do Komornika Sądowego z wnioskiem o jak najszybsze wyznaczenie terminu opisu i oszacowania nieruchomości o nr KW (...), w związku z niepodjęciem przez komornika czynności w tym przedmiocie. W dniu 1 lutego 2006 roku Komornik Sądowy zawiesił postępowanie egzekucyjne w przedmiotowej sprawie, a następnie 2 marca 2007 roku Komornik Sądowy umorzył postępowanie egzekucyjne.

W dniu 10 lutego 2010 roku wierzyciel, Bank (...) Spółka Akcyjna w W., Oddział (...) w L. zwrócił się do Komornika Sądowego z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciw S. J. (2), na podstawie tytułu wykonawczego o nr (...) z dnia 29 maja 2000 roku, któremu Sąd Rejonowy, nadał klauzulę wykonalności (Sygn. akt II Co 978/03) na rzecz Banku (...) S.A. w W., Oddziału (...) w L. postanowieniem z dnia 30.05.2003 roku. Komornik Sądowy dnia 16 lutego 2011 roku na wniosek Banku Spółdzielczego Spółki Akcyjnej dokonał zajęcia wierzytelności dłużnika, S. J. (2), z tytułu kwot należnych dłużnikowi do wypłaty złożonych w depozycie sądowym przez (...) w związku z postanowieniem Sądu Rejonowego w Lublinie z dnia 28 kwietnia 2008 roku. Przedmiotowe zajęcia nie zostały zrealizowane, na konto Komornika nie wpłynęła żadna kwota. Postanowieniem z dnia 4 czerwca 2012 roku Komornik Sądowy zawiesił postępowania wobec śmierci powoda S. J. (2).

Sąd Rejonowy ustalił, iż postanowieniem Sądu Rejonowego Lublin- Zachód w Lublinie z dnia 18 czerwca 2013 roku w sprawie I Ns 1344/12 stwierdzono, że spadek po S. J. (2) (synu B. i W.) zmarłym 11 maja 2012 roku w L., ostatnio stale zamieszkałym w L. na podstawie ustawy nabyli synowie spadkodawcy: M. J. (1) (syn S. i M.), S. J. (3) (syn S. i M.), M. J. (2) (syn S. i M.) z dobrodziejstwem inwentarza po 1/3 części każdy z nich.

Jako podstawę powyższych ustaleń Sąd Rejonowy przyjął dowody z dokumentów szczegółowo wymienionych w uzasadnieniu orzeczenia.

Sąd Rejonowy wskazał, że materialną podstawę roszczenia powoda stanowił przepis art. 840 § 1 k.p.c., zgodnie z którym dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście (pkt 1); po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być wyegzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie (pkt 2).

W ocenie Sądu pierwszej instancji, powodowie nie wskazali, aby zaszła którakolwiek z przesłanek pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności określonych w art. 840 § 1 k.p.c..

Sąd Rejonowy uznał, że nie zasługiwał również na uwzględnienie zarzutów powodów, jakoby kwota wierzytelności dochodzonej przez pozwanego w postępowaniu egzekucyjnym była niezgodna z rzeczywistą kwotą zadłużenia. Powodowie nie przedstawili na poparcie tego zarzutu żadnych dowodów, a to na nich ciąży obowiązek udowodnienia

zasadności powództwa. Z analizy akt wynikało, iż spłaty uzyskane od M. J. (3) nie zaspokoily roszczenia pozwanego, a wierzytelność egzekwowana w postępowaniu egzekucyjnym pod sygn. akt KM 492/10 przed Komornikiem Sądowym nadal istniała.

Sąd przyjął za niezasadny także zarzut, iż Komornik Sądowy dnia 16 lutego 2011 roku na wniosek Banku (...) Spółki Akcyjnej dokonał zajęcia wierzytelności dłużnika, S. J. (2), z tytułu kwot należnych dłużnikowi do wypłaty złożonych w depozycie sądowym przez (...) w związku z postanowieniem SR w Lublinie z dnia 28 kwietnia 2008 roku. Przedmiotowe zajęcia nie zostały zrealizowane, na konto Komornika nie wpłynęła żadna kwota. Postanowieniem z dnia 4 czerwca 2012 roku Komornik Sądowy zawiesił postępowania wobec śmierci powoda S. J. (2). Na powodach ciążył obowiązek wykazania, iż stan faktyczny był inny.

Sąd wskazał, że w niniejszej sprawie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności na powodzie spoczywał ciężar wykazania zaistnienia przesłanek z art. 840 § 1 k.p.c. tj. wykazanie, iż zobowiązanie wygasło wskutek jego zaspokojenia po powstaniu tytułu egzekucyjnego. Powodowie nie uczynili zadość temu obowiązkowi, w związku z tym powództwo należało uznać za bezzasadne.

W dalszej części, Sąd Rejonowy wskazał, że niezasadny był zarzut powodów przedawnienia roszczenia. Bank (...) w Ł. dnia 7 czerwca 1994 roku, wystąpił do Komornika Sądu z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Tym samym po raz pierwszy doszło do przerywania biegu przedawnienia.

Sąd wyjaśnił, iż zgodnie z art. 123 § 1 pkt 1 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. W myśl zaś art. 124 k.c. po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo. W razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone.

Wobec powyższego, Sąd Rejonowy uznał, że w dniu 13 września 1996 roku postępowanie egzekucyjne sygn. akt I KM 257/94, wszczęte wnioskiem z 7 czerwca 1994 roku zostało umorzone, wskutek czego bieg terminu przedawnienia roszczeń wierzyciela zaczął biec na nowo; „po umorzeniu postępowania bieg terminu przedawnienia roszczenia przewidziany w art. 125 k.c. rozpoczyna się na nowo”.

W dniu 31 października 1997 roku dłużnik, S. J. (2) złożył do ówczesnego wierzyciela - (...) Banku (...) - pismo, w którym m.in. wniósł o umorzenie przedmiotowego długu. Tym samym dłużnik w sposób dorozumiany uznał dług. Zgodnie z art. 123 § 1 pkt 2 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje. Przedmiotowe niewłaściwe uznanie długu spowodowało kolejną przerwę biegu przedawnienia.

Następnie Sąd wskazał, że w dniu 29 maja 2000 roku wierzyciel, wystawił bankowy tytuł egzekucyjny o nr (...) przeciwko dłużnikowi, a następnie złożył wniosek o nadanie klauzuli wykonalności temu tytułowi. Postanowieniem z dnia 31 lipca 2000 roku Sąd Rejonowy w Lublinie nadał wyżej opisanemu bankowemu tytułowi egzekucyjnego klauzulę wykonalności. Zdaniem Sądu wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu przerywa bieg przedawnienia.

W dniu 30 maja 2003 roku Sąd Rejonowy w Lublinie wydał postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności, w wyniku przejścia uprawnienia, na rzecz pozwanego - Banku (...) Spółki Akcyjnej w W., Oddział w L. bankowemu tytułowi egzekucyjnemu o nr (...), wystawionemu w dniu 29 maja 2000 roku przez (...) Bank (...) Spółkę Akcyjną. W dniu 1 lutego 2006 roku Komornik Sądowy zawiesił postępowanie egzekucyjne w przedmiotowej sprawie, zaś 2 marca 2007 roku umorzył postępowanie egzekucyjne. Tym samym jak wskazywano wyżej, po umorzeniu postępowania bieg terminu przedawnienia roszczenia przewidziany w art. 125 k.c. rozpoczął się na nowo. W dniu 10 lutego 2010 roku wierzyciel, zwrócił się do Komornika Sądowego z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciw S. J.

(2), na podstawie tytułu wykonawczego o nr (...) z dnia 29 maja 2000 roku, któremu Sąd Rejonowy w Lublinie nadał klauzulę wykonalności (Sygn. akt II Co 978/03) na rzecz Banku (...) Spółki Akcyjnej. w W., Oddziału (...) w L. postanowieniem z dnia 30 maja 2003 roku. Czynność ta po raz kolejny spowodowała przerwę biegu przedawnienia roszczenia przysługującego bankowi wobec dłużnika.

Sąd podkreślił, iż wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przerywa bieg przedawnienia. Zgodnie bowiem z art. 123 § 1 pkt 1 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia.

Reasumując, Sąd Rejonowy stwierdził, iż wierzytelność pozwanego nie przedawniła się, ze względu na następujące po sobie, wyżej wskazane przerwy i zawieszenia okresu przedawnienia. W świetle powyższego powództwo o pozbawienie w stosunku do powoda wykonalności bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z 29 maja 2000 roku, wystawionego przez (...) Bank (...) Spółkę Akcyjną, któremu Sąd Rejonowy w Lublinie, nadał klauzulę wykonalności (Sygn. akt II Co 978/03) na rzecz Banku (...) S.A. w W., Oddziału (...) w L. postanowieniem z dnia 30 maja 2003 r było niezasadne i podlegało oddaleniu jak w pkt I wyroku.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu Sąd Rejonowy uzasadnił treścią art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Apelację od tego wyroku wnieśli powodowie M. J. (2) i S. J. (3) i domagali się zmiany zaskarżonego wyroku w całości lub przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia. Zarzucili, że Sąd Rejonowy błędnie uznał, iż od umorzenia postępowania egzekucyjnego rozpoczął bieg na nowo termin przedawnienia podczas, gdy zdaniem skarżących roszczenia banku przedawniły się w dniu 28 lutego 1997 roku.

W odpowiedzi na apelację, strona pozwana wniosła o oddalenie apelacji w całości oraz zasądzenie solidarnie od powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jako zasadna zasługiwała na uwzględnienie w części, bowiem Sąd Rejonowy błędnie uznał, że wierzytelność objęta przedmiotowym tytułem wykonawczym nie uległa przedawnieniu.

Zgodnie z treścią art. 117 § 1 z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu; § 2: po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia.

Termin przedawnienia roszczeń, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata (art. 118 k.c.).

W myśl art. 123 k.c., bieg przedawnienia przerywa się: 1) przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia; 2) przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje; 3) przez wszczęcie mediacji.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy błędnie zastosował przepisy dotyczące przedawnienia, a co za tym idzie nieprawidłowo uznał, iż w rozpoznawanej sprawie nie zachodziło przedawnienie roszczeń wierzyciela.

Przede wszystkim nie miał w niniejszym wypadku zastosowania art. 125 k.p.c., który dotyczy roszczeń stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem sądu. W niniejszej sprawie Sąd jedynie nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, co nie jest tożsame z hipotezą art. 125 § 1 k.c. W konsekwencji termin przedawnienia roszczeń Banku wynosił trzy lata.

Analiza akt komorniczych wskazuje, iż pierwotny wierzyciel – Bank (...) w Ł. w dniu 7 czerwca 1994 roku złożył do Komornika Sądowego Sądu Rejonowego w Lublinie Rewir I wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, przedkładając jednocześnie tytuł wykonawczy Banku (...) w Ł. (k. 2-7 akt komorniczych I Km 257/94). Pismem adresowanym do Komornika Sądowego w dniu 4 września 1996 roku wierzyciel złożył wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego (k. 17 akt komorniczych Km 257/94). Z uwagi na powyższe, Komornik Sądowy postanowieniem z dnia 13 września 1996 roku, na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c. umorzył postępowanie egzekucyjne (k. 18 akt komorniczych Km 257/94).

Zgodnie z art. 203 § 2 k.p.c. (który poprzez art. 13 § 2 k.p.c. ma zastosowanie do pism wszczynających inne postępowania przewidziane w kodeksie postępowania cywilnego): pozew cofnięty nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa.

W konsekwencji, jak słusznie wskazał Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 25 maja 2010 roku (sygn. akt I ACa 100/10, Apel.-W-wa 2011/1/2): cofnięty przez wierzyciela wniosek egzekucyjny nie wywołuje skutków prawnych związanych z jego wniesieniem, w tym nie przerywa biegu przedawnienia.

Zarówno wniesienie pozwu, jak i wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego jest czynnością, o jakiej mowa w art. 123 § 1 pkt 1 k.c. Jednakże w przypadkach cofnięcia każdego z powyższych pism wola podmiotu wszczynającego postępowanie decyduje o jego zakończeniu. Podmiot ten poprzez czynność dyspozytywną rezygnuje z ochrony prawnej. Skoro więc rezultatem tej rezygnacji w przypadku cofnięcia pozwu jest zniweczenie skutków materialnoprawnych związanych z jego wniesieniem w myśl art. 203 § 2 k.p.c., brak jest podstaw jurydycznych do przyjęcia, że takich konsekwencji nie wywołuje analogiczna rezygnacja z dochodzenia wykonania zobowiązania poprzez cofnięcie wniosku egzekucyjnego, zaś zastosowanie powołanego przepisu możliwe jest poprzez normę art. 13 § 2 k.p.c.

Dlatego też skoro wierzyciel cofnął swój wniosek o prowadzenie postępowania egzekucyjnego, a Komornik wydał postanowienie o umorzeniu tego postępowania, to wniosek ten nie spowodował przerwy biegu przedawnienia. Tym samym bieg terminu przedawnienia upłynął co najmniej z dniem 28 lutego 1997 roku – po trzech latach od wymagalności ostatniej płatności – 28 lutego 1994 roku i z tego względu dłużnik mógł uchylić się od zaspokojenia roszczeń z umowy kredytowej nr (...).

Dalsze czynności Banku i jego następcy nie miały wpływu na powyższe, gdyż nastąpiły już po upływie terminu przedawnienia.

Należy także dodać, że pismo dłużnika S. J. (2) z dnia 31 października 1997 roku nie może być potraktowane jako zrzeczenie się zarzutu przedawnienia. Z jego treści nie wynikają okoliczności na to wskazujące, wręcz przeciwnie – dłużnik domagał się umorzenia długu m.in. powołując się na to, że minęło więcej niż 3 lata od terminu spłaty (k.53v).

Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, że roszczenie objęte tytułem wykonawczym było przedawnione, a więc spełniona została przesłanka zawarta w treści art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. (dłużnika nie obciążał obowiązek stwierdzony tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu) uzasadniająca pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, choć w tym przypadku w części.

Wskazać bowiem należy, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego i literaturze prawniczej jednoznacznie przyjęto, że tytuł wykonawczy może być pozbawiony wykonalności w oparciu o podstawy wskazane w art. 840 k.p.c. ale tylko wówczas, gdy nie nastąpiło jeszcze jego przymusowe wykonanie w toku postępowania egzekucyjnego. Innymi słowy tytuł wykonawczy może zostać pozbawiony wykonalności tylko w takiej części, w której nie został wykonany (por. wyrok SN z dnia 4 kwietnia 2002 roku, I PKN 197/01, Wokanda 2002, z 12, s. 27 i powołane w uzasadnieniu tego wyroku dalsze orzeczenia; też E.Wengerek, Przeciwegzekucyjne powództwa dłużnika, Wydawnictwo Zrzeszenia Prawników Polskich, Warszawa 1998, s. 19).

Dlatego też przedmiotowy tytuł wykonawczy może zostać pozbawiony wykonalności jedynie w części, tj. co do kapitału w kwocie 11.000 zł oraz odsetek w kwocie 4.732, 18 gr, bowiem pozostała część wierzytelności została już wyegzekwowana w postępowaniu Km 30/01 (rozliczenie k.44).

Mając na względzie powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że pozbawił wykonalności tytuł wykonawczy – bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z dnia 29 maja 2000 roku wystawiony przez (...) Bank (...) Spółkę Akcyjną w L., zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Lublinie z dnia 31 lipca 2000 roku w sprawie o sygn. akt II Co 1465/00, w części przeciwko S. J. (2) do co kapitału w kwocie 11.000 zł oraz odsetek w kwocie 4.732,18 zł (punkt I.a), a w pozostałym zakresie oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c. jako nieuzasadnioną (punkt II).

Konsekwencją zmiany rozstrzygnięcia w punkcie I. zaskarżonego wyroku jest również zmiana zawartego w nim w punkcie II. rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu przed Sądem pierwszej instancji stanowił w tej sytuacji art. 100 k.p.c. Zgodnie z jego treścią w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Przed Sądem pierwszej instancji pozwany poniósł koszty pełnomocnika w wysokości 2.437 zł zaś powodowie nie ponieśli żadnych kosztów. Strona powodowa wygrała sprawę w 85 % (15732,18 z 18479,48 zł) zaś pozwany w 15 %, stąd powodowie winni zwrócić poniesione przez pozwanego koszty w części w jakiej powództwo zostało oddalone, tj. w kwocie 365 zł (2437 zł x 15%) (punkt I.b wyroku).

Rozstrzygnięcie o kosztach, zawarte w punkcie I. c oraz w punkcie IV. wyroku uzasadnia art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz. U. 2014, 1025) w zw. z art. 100 k.p.c., w oparciu o które pozwany został obciążony w przypadającej na niego części (85 %) kosztami sądowymi (opłata od pozwu, wydatki na pełnomocnika z urzędu, opłata od apelacji), od których powodowie byli zwolnieni.

Rozstrzygnięcie zawarte w punkcie III. wyroku uzasadnia treść art. 102 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Przepis art. 102 k.p.c. stanowi, że w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Z uwagi na to, że apelacja została uwzględniona w części, to także w postępowaniu odwoławczym winna mieć zastosowanie zasada stosunkowego rozdzielania kosztów, co skutkowałoby obowiązkiem powodów zwrotu części (w 15 %) kosztów poniesionych przez pozwanego (powodowie nie ponieśli żadnych kosztów). Jednakże z uwagi na to, że zarzuty apelacji były co do zasady uzasadnione, a częściowe jej oddalenie nie wynikało z okoliczności podniesionych przez pozwanego, ani trafności jego stanowiska, Sąd Okręgowy uznał za zasadne nieobciążanie powodów poniesionymi przez pozwanego kosztami. Na taką decyzję wpływ miała też trudna sytuacja materialna powodów.

Z tych też względów na podstawie wymienionych przepisów prawnych Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.

Sędzia Sądu Okręgowego Grzegorz Grymuza
Protokolant Starszy sekretarz sądowy Jolanta Jaworska

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2014 roku w Lublinie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. J. (1), M. J. (2), S. J. (1)

przeciwko Bankowi (...) Spółce Akcyjnej w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powodów M. J. (2) i S. J. (1) od wyroku Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku z dnia 8 listopada 2013 roku, sygn. akt I C 1553/13

I. zmienia zaskarżony wyrok:

a) w punkcie I. w ten sposób, że pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy -bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z dnia 29 maja 2000 roku wystawiony przez (...) Bank (...) Spółkę Akcyjną w L., zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Lublinie z dnia 31 lipca 2000 roku w sprawie o sygnaturze akt II Co 1465/00, w części przeciwko

S. J. (2) co do kapitału w kwocie 11000 zł (jedenaście tysięcy złotych) oraz odsetek w kwocie 4732 zł 18 gr (cztery tysiące siedemset trzydzieści dwa złote osiemnaście groszy);

d) w punkcie II. w ten sposób, że obniża zasądzoną w nim, tytułem zwrotu kosztów postępowania, solidarnie od powodów M. J. (1), M. J. (2) i S. J. (1) na rzecz pozwanego Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 2434 zł (dwa tysiące czterysta trzydzieści cztery złote) do kwoty 365 zł (trzysta sześćdziesiąt pięć złotych);

e) nakazuje pobrać od pozwanego Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku kwotę 787 zł (siedemset osiemdziesiąt siedem złotych) tytułem części opłaty od pozwu, od której powód był zwolniony oraz kwotę 2040 zł (dwa tysiące czterdzieści złotych) tytułem części pokrytych tymczasowo wydatków;

V. oddala apelację w pozostałej części;

VI. nie obciąża powodów kosztami procesu poniesionymi przez pozwanego w postępowaniu odwoławczym;

VII. nakazuje pobrać od pozwanego Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku kwotę 787 zł (siedemset osiemdziesiąt siedem złotych) tytułem części opłaty od apelacji, od której powodowie byli zwolnieni.

<0

<0

sygn. akt **II Ca** 522/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 listopada 2014 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego Ewa Bazelan (spr.)

Sędziowie: Sędzia Sądu Okręgowego Magdalena Kuczyńska

Sędzia Sądu Okręgowego Grzegorz Grymuza
Protokolant Starszy sekretarz sądowy Jolanta Jaworska

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2014 roku w Lublinie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. J. (1), M. J. (2), S. J. (1)

przeciwko Bankowi (...) Spółce Akcyjnej w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powodów M. J. (2) i S. J. (1) od wyroku Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku z dnia 8 listopada 2013 roku, sygn. akt I C 1553/13

I. zmienia zaskarżony wyrok:

a) w punkcie I. w ten sposób, że pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy -bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z dnia 29 maja 2000 roku wystawiony przez (...) Bank (...) Spółkę Akcyjną w L., zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Lublinie z dnia 31 lipca 2000 roku w sprawie o sygnaturze akt II Co 1465/00, w części przeciwko

S. J. (2) co do kapitału w kwocie 11000 zł (jedenaście tysięcy złotych) oraz odsetek w kwocie 4732 zł 18 gr (cztery tysiące siedemset trzydzieści dwa złote osiemnaście groszy);

f) w punkcie II. w ten sposób, że obniża zasądzoną w nim, tytułem zwrotu kosztów postępowania, solidarnie od powodów M. J. (1), M. J. (2) i S. J. (1) na rzecz pozwanego Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 2434 zł (dwa tysiące czterysta trzydzieści cztery złote) do kwoty 365 zł (trzysta sześćdziesiąt pięć złotych);

g) nakazuje pobrać od pozwanego Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku kwotę 787 zł (siedemset osiemdziesiąt siedem złotych) tytułem części opłaty od pozwu, od której powód był zwolniony oraz kwotę 2040 zł (dwa tysiące czterdzieści złotych) tytułem części pokrytych tymczasowo wydatków;

VIII. oddala apelację w pozostałej części;

IX. nie obciąża powodów kosztami procesu poniesionymi przez pozwanego w postępowaniu odwoławczym;

X. nakazuje pobrać od pozwanego Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku kwotę 787 zł (siedemset osiemdziesiąt siedem złotych) tytułem części opłaty od apelacji, od której powodowie byli zwolnieni.

sygn. akt II Ca 522/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 5 listopada 2010 roku powód S. J. (2) domagał się pozbawienia tytułu wykonawczego - postanowienia Sądu Rejonowego w Lublinie z dnia 31 lipca 2000 roku, sygn. akt II Co 1465/00 Bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 29 maja 2000 roku - wykonalności w całości, z wnioskiem o umorzenie postępowania egzekucyjnego, prowadzonego w sprawie sygn. akt KM 492/10 przez Komornika Sądu Rejonowego w Lublinie.

W odpowiedzi na pozew z 18 kwietnia 2011 roku pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenia kosztów postępowania od powoda na rzecz pozwanego.

Wyrokiem z dnia 8 listopada 2013 roku Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku: oddalił powództwo (pkt I) oraz zasądził solidarnie od powodów M. J. (1), S. J. i M. J. (2) na rzecz pozwanego Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 2.434 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwoty 2.400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy jako podstawę orzeczenia przywołał w jego uzasadnieniu następujące ustalenia i wnioski:

W dniu 17 grudnia 1992 roku została zawarta, pomiędzy Bankiem (...) w Ł. a S. J. (2), umowa o kredyt średnioterminowy - produkcyjny nr (...) w kwocie 110 000 000 zł (przed denominacją). Zgodnie z postanowieniami umowy spłata kredytu nastąpić miała do 28 lutego 1994 roku.

Sąd Rejonowy ustalił, iż w związku z niewywiązaniem się dłużnika z terminu spłaty kredytu, Bank (...) w Ł. skierował w dniu 7 czerwca 1994 roku do Komornika Sądu Rejonowego Rewiru I w Ł., wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, na podstawie wyciągu z ksiąg Banku (...) w Ł. z dnia 7 czerwca 1994 roku wystawionego przeciwko dłużnikowi, mającego moc prawną tytułu wykonawczego. 10 lipca 1996 roku, na podstawie umowy cesji Bank (...) w Ł. zbył przedmiotową wierzytelność na rzecz (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej. W dniu 13 września 1996 roku postępowanie egzekucyjne, wszczęte wnioskiem z 7 czerwca 1994 roku (o sygn. akt I KM 257/94) zostało umorzone, wskutek czego bieg terminu przedawnienia roszczeń wierzyciela zaczął biec na nowo.

W dniu 31 października 1997 roku dłużnik, S. J. (2) złożył do ówczesnego wierzyciela - (...) Banku (...) - pismo z 26 października 1997 roku, w którym m.in. wniósł o umorzenie przedmiotowego długu. Dłużnik uznał istnienie długu, co spowodowało przerwę biegu przedawnienia należności.

Wedle ustaleń Sądu Rejonowego, (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w L. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) w dniu 29 maja 2000 roku. Tytułowi temu Sąd Rejonowy w Lublinie, postanowieniem z dnia 31 lipca 2000 roku nadał klauzulę wykonalności na rzecz (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L., następnie zaś postanowieniem z 30 maja 2003 roku nadał klauzulę wykonalności na rzecz pozwanego - Banku (...) Spółki Akcyjnej w W., Oddział (...) w L. przeciwko dłużnikowi S. J. (2).

W dniu 14 grudnia 2000 roku wierzyciel, (...) Bank (...) Spółka Akcyjna wystąpił do Komornika Sądowego z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego o nr (...) z dnia 29 maja 2000 roku opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 31 lipca 2000 roku. W postępowaniu egzekucyjnym KM 30/01 prowadzonym przeciwko M. J. (3) wyegzekwowano łączną kwotę 15.067,88 zł. Przedmiotowa suma została zaliczona przez pozwanego w pierwszej kolejności na pokrycie odsetek, określonych w tytule wykonawczym. Wysokość wyegzekwowanych w postępowaniu KM 30/01 kwot potwierdził Komornik w swoim piśmie, a także zestawieniu sporządzonym przez pozwanego wykazując daty i kwoty poszczególnych wpłat oraz sposób ich zaliczenia na poczet wierzytelności z tytułu niespłaconego kredytu.

Sąd wskazał, iż 28 października 2002 roku wierzyciel Bank (...) Spółka Akcyjna w W. zwrócił się do Sądu Rejonowego, z wnioskiem o wydanie dalszego tytułu wykonawczego, z zaznaczeniem przejścia uprawnień na rzecz (...) S.A. Oddział (...) w L., obejmującego bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z dnia 29 maja 2000 roku, zaopatrzony w klauzulę wykonalności w dniu 31 lipca 2000 roku. W dniu 30 maja 2003 roku Sąd Rejonowy, wydał postanowienie o nadaniu

klauzuli wykonalności, w wyniku przejścia uprawnienia, na rzecz pozwanego - Banku (...) Spółki Akcyjnej w W., Oddział w L. bankowemu tytułowi egzekucyjnemu o nr (...), wystawionemu w dniu 29 maja 2000 roku przez (...) Bank (...) Spółkę Akcyjną.

W dniu 5 kwietnia 2004 roku wierzyciel, zwrócił się do Komornika Sądowego z wnioskiem o jak najszybsze wyznaczenie terminu opisu i oszacowania nieruchomości o nr KW (...), w związku z niepodjęciem przez komornika czynności w tym przedmiocie. W dniu 1 lutego 2006 roku Komornik Sądowy zawiesił postępowanie egzekucyjne w przedmiotowej sprawie, a następnie 2 marca 2007 roku Komornik Sądowy umorzył postępowanie egzekucyjne.

W dniu 10 lutego 2010 roku wierzyciel, Bank (...) Spółka Akcyjna w W., Oddział (...) w L. zwrócił się do Komornika Sądowego z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciw S. J. (2), na podstawie tytułu wykonawczego o nr (...) z dnia 29 maja 2000 roku, któremu Sąd Rejonowy, nadał klauzulę wykonalności (Sygn. akt II Co 978/03) na rzecz Banku (...) S.A. w W., Oddziału (...) w L. postanowieniem z dnia 30.05.2003 roku. Komornik Sądowy dnia 16 lutego 2011 roku na wniosek Banku (...) Spółki Akcyjnej dokonał zajęcia wierzytelności dłużnika, S. J. (2), z tytułu kwot należnych dłużnikowi do wypłaty złożonych w depozycie sądowym przez (...) w związku z postanowieniem Sądu Rejonowego w Lublinie z dnia 28 kwietnia 2008 roku. Przedmiotowe zajęcia nie zostały zrealizowane, na konto Komornika nie wpłynęła żadna kwota. Postanowieniem z dnia 4 czerwca 2012 roku Komornik Sądowy zawiesił postępowania wobec śmierci powoda S. J. (2).

Sąd Rejonowy ustalił, iż postanowieniem Sądu Rejonowego Lublin- Zachód w Lublinie z dnia 18 czerwca 2013 roku w sprawie I Ns 1344/12 stwierdzono, że spadek po S. J. (2) (synu B. i W.) zmarłym 11 maja 2012 roku w L., ostatnio stale zamieszkałym w L. na podstawie ustawy nabyli synowie spadkodawcy: M. J. (1) (syn S. i M.), S. J. (3) (syn S. i M.), M. J. (2) (syn S. i M.) z dobrodziejstwem inwentarza po 1/3 części każdy z nich.

Jako podstawę powyższych ustaleń Sąd Rejonowy przyjął dowody z dokumentów szczegółowo wymienionych w uzasadnieniu orzeczenia.

Sąd Rejonowy wskazał, że materialną podstawę roszczenia powoda stanowił przepis art. 840 § 1 k.p.c., zgodnie z którym dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście (pkt 1); po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie (pkt 2).

W ocenie Sądu pierwszej instancji, powodowie nie wskazali, aby zaszła którakolwiek z przesłanek pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności określonych w art. 840 § 1 k.p.c..

Sąd Rejonowy uznał, że nie zasługiwał również na uwzględnienie zarzut powodów, jakoby kwota wierzytelności dochodzonej przez pozwanego w postępowaniu egzekucyjnym była niezgodna z rzeczywistą kwotą zadłużenia. Powodowie nie przedstawili na poparcie tego zarzutu żadnych dowodów, a to na nich ciąży obowiązek udowodnienia zasadności powództwa. Z analizy akt wynikało, iż spłaty uzyskane od M. J. (3) nie zaspokoily roszczenia pozwanego, a wierzytelność egzekwowana w postępowaniu egzekucyjnym pod sygn. akt KM 492/10 przed Komornikiem Sądowym nadal istniała.

Sąd przyjął za niezasadny także zarzut, iż Komornik Sądowy dnia 16 lutego 2011 roku na wniosek Banku (...) Spółki Akcyjnej dokonał zajęcia wierzytelności dłużnika, S. J. (2), z tytułu kwot należnych dłużnikowi do wypłaty złożonych w depozycie sądowym przez (...) w związku z postanowieniem SR w Lublinie z dnia 28 kwietnia 2008 roku. Przedmiotowe zajęcia nie zostały zrealizowane, na konto Komornika nie wpłynęła żadna kwota. Postanowieniem z

dnia 4 czerwca 2012 roku Komornik Sądowy zawiesił postępowania wobec śmierci powoda S. J. (2). Na powodach ciążył obowiązek wykazania, iż stan faktyczny był inny.

Sąd wskazał, że w niniejszej sprawie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności na powodzie spoczywał ciężar wykazania zaistnienia przesłanek z art. 840 § 1 k.p.c. tj. wykazanie, iż zobowiązanie wygasło wskutek jego zaspokojenia po powstaniu tytułu egzekucyjnego. Powodowie nie uczynili zadość temu obowiązkowi, w związku z tym powództwo należało uznać za bezzasadne.

W dalszej części, Sąd Rejonowy wskazał, że niezasadny był zarzut powodów przedawnienia roszczenia. Bank (...) w Ł. dnia 7 czerwca 1994 roku, wystąpił do Komornika Sądu z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Tym samym po raz pierwszy doszło do przerywania biegu przedawnienia.

Sąd wyjaśnił, iż zgodnie z art. 123 § 1 pkt 1 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. W myśl zaś art. 124 k.c. po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo. W razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone.

Wobec powyższego, Sąd Rejonowy uznał, że w dniu 13 września 1996 roku postępowanie egzekucyjne sygn. akt I KM 257/94, wszczęte wnioskiem z 7 czerwca 1994 roku zostało umorzone, wskutek czego bieg terminu przedawnienia roszczeń wierzyciela zaczął biec na nowo; „po umorzeniu postępowania bieg terminu przedawnienia roszczenia przewidziany w art. 125 k.c. rozpoczyna się na nowo”.

W dniu 31 października 1997 roku dłużnik, S. J. (2) złożył do ówczesnego wierzyciela - (...) Banku (...) - pismo, w którym m.in. wniósł o umorzenie przedmiotowego długu. Tym samym dłużnik w sposób dorozumiany uznał dług. Zgodnie z art. 123 § 1 pkt 2 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje. Przedmiotowe niewłaściwe uznanie długu spowodowało kolejną przerwę biegu przedawnienia.

Następnie Sąd wskazał, że w dniu 29 maja 2000 roku wierzyciel, wystawił bankowy tytuł egzekucyjny o nr (...) przeciwko dłużnikowi, a następnie złożył wniosek o nadanie klauzuli wykonalności temu tytułowi. Postanowieniem z dnia 31 lipca 2000 roku Sąd Rejonowy w Lublinie nadał wyżej opisanemu bankowemu tytułowi egzekucyjnego klauzulę wykonalności. Zdaniem Sądu wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu przerywa bieg przedawnienia.

W dniu 30 maja 2003 roku Sąd Rejonowy w Lublinie wydał postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności, w wyniku przejścia uprawnienia, na rzecz pozwanego - Banku (...) Spółki Akcyjnej w W., Oddział w Ł. bankowemu tytułowi egzekucyjnemu o nr (...), wystawionemu w dniu 29 maja 2000 roku przez (...) Bank (...) Spółkę Akcyjną. W dniu 1 lutego 2006 roku Komornik Sądowy zawiesił postępowanie egzekucyjne w przedmiotowej sprawie, zaś 2 marca 2007 roku umorzył postępowanie egzekucyjne. Tym samym jak wskazywano wyżej, po umorzeniu postępowania bieg terminu przedawnienia roszczenia przewidziany w art. 125 k.c. rozpoczął się na nowo. W dniu 10 lutego 2010 roku wierzyciel, zwrócił się do Komornika Sądowego z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciw S. J. (2), na podstawie tytułu wykonawczego o nr (...) z dnia 29 maja 2000 roku, któremu Sąd Rejonowy w Lublinie nadał klauzulę wykonalności (Sygn. akt II Co 978/03) na rzecz Banku (...) Spółki Akcyjnej. w W., Oddziału (...) w Ł. postanowieniem z dnia 30 maja 2003 roku. Czynność ta po raz kolejny spowodowała przerwę biegu przedawnienia roszczenia przysługującego bankowi wobec dłużnika.

Sąd podkreślił, iż wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przerywa bieg przedawnienia. Zgodnie bowiem z art. 123 § 1 pkt 1 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem

powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia.

Reasumując, Sąd Rejonowy stwierdził, iż wierzytelność pozwanego nie przedawniła się, ze względu na następujące po sobie, wyżej wskazane przerwy i zawieszenia okresu przedawnienia. W świetle powyższego powództwo o pozbawienie w stosunku do powoda wykonalności bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z 29 maja 2000 roku, wystawionego przez (...) Bank (...) Spółkę Akcyjną, któremu Sąd Rejonowy w Lublinie, nadał klauzulę wykonalności (Sygn. akt II Co 978/03) na rzecz Banku (...) S.A. w W., Oddziału (...) w L. postanowieniem z dnia 30 maja 2003 r było niezasadne i podlegało oddaleniu jak w pkt I wyroku.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu Sąd Rejonowy uzasadnił treścią art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Apelację od tego wyroku wnieśli powodowie M. J. (2) i S. J. (3) i domagali się zmiany zaskarżonego wyroku w całości lub przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia. Zarzucili, że Sąd Rejonowy błędnie uznał, iż od umorzenia postępowania egzekucyjnego rozpoczął bieg na nowo termin przedawnienia podczas, gdy zdaniem skarżących roszczenia banku przedawniły się w dniu 28 lutego 1997 roku.

W odpowiedzi na apelację, strona pozwana wniosła o oddalenie apelacji w całości oraz zasądzenie solidarnie od powodów na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jako zasadna zasługiwała na uwzględnienie w części, bowiem Sąd Rejonowy błędnie uznał, że wierzytelność objęta przedmiotowym tytułem wykonawczym nie uległa przedawnieniu.

Zgodnie z treścią art. 117 § 1 z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu; § 2: po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia.

Termin przedawnienia roszczeń, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata (art. 118 k.c.).

W myśl art. 123 k.c., bieg przedawnienia przerywa się: 1) przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia; 2) przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje; 3) przez wszczęcie mediacji.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy błędnie zastosował przepisy dotyczące przedawnienia, a co za tym idzie nieprawidłowo uznał, iż w rozpoznawanej sprawie nie zachodziło przedawnienie roszczeń wierzyciela.

Przede wszystkim nie miał w niniejszym wypadku zastosowania art. 125 k.p.c., który dotyczy roszczeń stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem sądu. W niniejszej sprawie Sąd jedynie nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, co nie jest tożsame z hipotezą art. 125 § 1 k.c. W konsekwencji termin przedawnienia roszczeń Banku wynosił trzy lata.

Analiza akt komorniczych wskazuje, iż pierwotny wierzyciel – Bank (...) w Ł. w dniu 7 czerwca 1994 roku złożył do Komornika Sądowego Sądu Rejonowego w Lublinie Rewir I wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, przedkładając jednocześnie tytuł wykonawczy Banku Spółdzielczego w Ł. (k. 2-7 akt komorniczych I Km 257/94). Pismem adresowanym do Komornika Sądowego w dniu 4 września 1996 roku wierzyciel złożył wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego (k. 17 akt komorniczych Km 257/94). Z uwagi na powyższe, Komornik Sądowy postanowieniem z dnia 13 września 1996 roku, na podstawie art. 825 pkt 1 k.p.c. umorzył postępowanie egzekucyjne (k. 18 akt komorniczych Km 257/94).

Zgodnie z art. 203 § 2 k.p.c. (który poprzez art. 13 § 2 k.p.c. ma zastosowanie do pism wszczynających inne postępowania przewidziane w kodeksie postępowania cywilnego): pozew cofnięty nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa.

W konsekwencji, jak słusznie wskazał Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 25 maja 2010 roku (sygn. akt I ACa 100/10, Apel.-W-wa 2011/1/2): cofnięty przez wierzyciela wniosek egzekucyjny nie wywołuje skutków prawnych związanych z jego wniesieniem, w tym nie przerywa biegu przedawnienia.

Zarówno wniesienie pozwu, jak i wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego jest czynnością, o jakiej mowa w art. 123 § 1 pkt 1 k.c. Jednakże w przypadkach cofnięcia każdego z powyższych pism wola podmiotu wszczynającego postępowanie decyduje o jego zakończeniu. Podmiot ten poprzez czynność dyspozytywną rezygnuje z ochrony prawnej. Skoro więc rezultatem tej rezygnacji w przypadku cofnięcia pozwu jest zniweczenie skutków materialnoprawnych związanych z jego wniesieniem w myśl art. 203 § 2 k.p.c., brak jest podstaw jurydycznych do przyjęcia, że takich konsekwencji nie wywołuje analogiczna rezygnacja z dochodzenia wykonania zobowiązania poprzez cofnięcie wniosku egzekucyjnego, zaś zastosowanie powołanego przepisu możliwe jest poprzez normę art. 13 § 2 k.p.c.

Dlatego też skoro wierzyciel cofnął swój wniosek o prowadzenie postępowania egzekucyjnego, a Komornik wydał postanowienie o umorzeniu tego postępowania, to wniosek ten nie spowodował przerwy biegu przedawnienia. Tym samym bieg terminu przedawnienia upłynął co najmniej z dniem 28 lutego 1997 roku – po trzech latach od wymagalności ostatniej płatności – 28 lutego 1994 roku i z tego względu dłużnik mógł uchylić się od zaspokojenia roszczeń z umowy kredytowej nr (...).

Dalsze czynności Banku i jego następcy nie miały wpływu na powyższe, gdyż nastąpiły już po upływie terminu przedawnienia.

Należy także dodać, że pismo dłużnika S. J. (2) z dnia 31 października 1997 roku nie może być potraktowane jako zrzeczenie się zarzutu przedawnienia. Z jego treści nie wynikają okoliczności na to wskazujące, wręcz przeciwnie – dłużnik domagał się umorzenia długu m.in. powołując się na to, że minęło więcej niż 3 lata od terminu spłaty (k.53v).

Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, że roszczenie objęte tytułem wykonawczym było przedawnione, a więc spełniona została przesłanka zawarta w treści art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. (dłużnika nie obciążał obowiązek stwierdzony tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu) uzasadniająca pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, choć w tym przypadku w części.

Wskazać bowiem należy, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego i literaturze prawniczej jednoznacznie przyjęto, że tytuł wykonawczy może być pozbawiony wykonalności w oparciu o podstawy wskazane w art. 840 k.p.c. ale tylko wówczas, gdy nie nastąpiło jeszcze jego przymusowe wykonanie w toku postępowania egzekucyjnego. Innymi słowy tytuł wykonawczy może zostać pozbawiony wykonalności tylko w takiej części, w której nie został wykonany (por. wyrok SN z dnia 4 kwietnia 2002 roku, I PKN 197/01, Wokanda 2002, z 12, s. 27 i powołane w uzasadnieniu tego wyroku dalsze orzeczenia; też E.Wengerek, Przeciwegzekucyjne powództwa dłużnika, Wydawnictwo Zrzeszenia Prawników Polskich, Warszawa 1998, s. 19).

Dlatego też przedmiotowy tytuł wykonawczy może zostać pozbawiony wykonalności jedynie w części, tj. co do kapitału w kwocie 11.000 zł oraz odsetek w kwocie 4.732, 18 gr, bowiem pozostała część wierzytelności została już wyegzekwowana w postępowaniu Km 30/01 (rozliczenie k.44).

Mając na względzie powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że pozbawił wykonalności tytuł wykonawczy – bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z dnia 29 maja 2000 roku wystawiony przez (...) Bank (...) Spółkę Akcyjną w L., zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Lublinie z dnia 31 lipca 2000 roku w sprawie o sygn. akt II Co 1465/00, w części przeciwko S. J. (2) do co kapitału w

kwocie 11.000 zł oraz odsetek w kwocie 4.732,18 zł (punkt I.a), a w pozostałym zakresie oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c. jako nieuzasadnioną (punkt II).

Konsekwencją zmiany rozstrzygnięcia w punkcie I. zaskarżonego wyroku jest również zmiana zawartego w nim w punkcie II. rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu przed Sądem pierwszej instancji stanowił w tej sytuacji art. 100 k.p.c. Zgodnie z jego treścią w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Przed Sądem pierwszej instancji pozwany poniósł koszty pełnomocnika w wysokości 2.437 zł zaś powodowie nie ponieśli żadnych kosztów. Strona powodowa wygrała sprawę w 85 % (15732,18 z 18479,48 zł) zaś pozwany w 15 %, stąd powodowie winni zwrócić poniesione przez pozwanego koszty w części w jakiej powództwo zostało oddalone, tj. w kwocie 365 zł (2437 zł x 15%) (punkt I.b wyroku).

Rozstrzygnięcie o kosztach, zawarte w punkcie I. c oraz w punkcie IV. wyroku uzasadnia art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz. U. 2014, 1025) w zw. z art. 100 k.p.c., w oparciu o które pozwany został obciążony w przypadającej na niego części (85 %) kosztami sądowymi (opłata od pozwu, wydatki na pełnomocnika z urzędu, opłata od apelacji), od których powodowie byli zwolnieni.

Rozstrzygnięcie zawarte w punkcie III. wyroku uzasadnia treść art. 102 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Przepis art. 102 k.p.c. stanowi, że w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Z uwagi na to, że apelacja została uwzględniona w części, to także w postępowaniu odwoławczym winna mieć zastosowanie zasada stosunkowego rozdzielania kosztów, co skutkowałoby obowiązkiem powodów zwrotu części (w 15 %) kosztów poniesionych przez pozwanego (powodowie nie ponieśli żadnych kosztów). Jednakże z uwagi na to, że zarzuty apelacji były co do zasady uzasadnione, a częściowe jej oddalenie nie wynikało z okoliczności podniesionych przez pozwanego, ani trafności jego stanowiska, Sąd Okręgowy uznał za zasadne nieobciążanie powodów poniesionymi przez pozwanego kosztami. Na taką decyzję wpływ miała też trudna sytuacja materialna powodów.

Z tych też względów na podstawie wymienionych przepisów prawnych Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.